

**Examenul de bacalaureat 2012
Proba E. c)
Proba scrisă la Istorie**

Varianta 9

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil ordine și securitate publică (licee ale M.A.I.), specializarea științe sociale; - profil teologic, toate specializările.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Cititi cu atenție sursele de mai jos:

A. „În politica externă (domnitorul) Șerban Cantacuzino se îndreaptă, încă de la asediul Vienei, spre legături cu Imperiul austriac [...]. Planurile sale politice se îndreptau spre ideea unei răscoale generale antiotomane în Peninsula Balcanică. [...]

Dacă răscoala antotomană balcanică nu devine o realitate, succesele armatelor imperiale din 1688 sunt de natură să contribuie la hotărârea de acceptare a suzeranității austriece pe baza principiilor programului său de guvernare. Le reafirmă în tratativele cu Curtea vieneză, accentuând ideea de independentă a Țării Românești, autoritatea internă absolută, libertatea religioasă, respectarea vechilor obiceiuri ale țării și restituirea raialelor. Austriecii nu au fost dispuși să accepte integral acest program, fiind în politica față de Țara Românească partizanii regimului nobiliar. Recunoscând însă independentă, pe această bază, Șerban Cantacuzino trimite o delegație solemnă pentru a încheia alianța.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

B. „Pentru a contracara pericolul reprezentat de tendințele anexioniste ale Poloniei asupra Moldovei domnitorul Constantin Cantemir (1685-1693) a încheiat un tratat secret cu austriecii (1690), pentru a se ridica împreună împotriva turcilor, atunci când imperialii vor ajunge la Brăila. Fiul acestuia, Dimitrie Cantemir (1710-1711), a fost ridicat de turci pe tronul Moldovei, în speranța că va bloca avansul teritorial al Rusiei. Acesta însă, convins de declinul ireversibil al Imperiului, impresionat de ascensiunea politică și militară a Rusiei, victorioasă în războiul nordic, a încheiat cu aceasta un tratat politic. [...]

Lipsită de pregătirea militară corespunzătoare, Rusia a fost înfrântă în bătălia de la Stănești (1711). Consecințele pentru ambele țări extracarpatice au fost considerabile. [...] Modificarea raportului de forțe militare și politice au determinat Poarta să introducă în Moldova (în 1711) și în Țara Românească (în 1716) un regim politic de o mai severă supraveghere, cel fanariot.”

(Gh. Platon în *O istorie a românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți bătălia precizată în sursa B. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa A. **2 puncte**
3. Numiți câte un domnitor precizat în sursa A, respectiv în sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că unul dintre principiile programului de guvernare susținut de domnitor este independentă țării. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, două informații aflate în relație cauză-efect, selectate din sursa B. **7 puncte**
6. Prezentați două conflicte la care au participat românii în secolele al XIV-lea – al XVI-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni diplomatice în care sunt implicați conducători politici din spațiul românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„La 11 iulie (1866), cei 91 de deputați au aprobat în unanimitate Constituția pe care Carol a promulgat-o în ziua următoare.

[...] Constituția de la 1866 [...] limita prerogativele Domnitorului la cele ale unui monarh constituțional, prevedea o guvernare reprezentativă, îi făcea pe miniștri răspunzători pentru actele lor și consolida principiul separării puterilor. Consemna, de asemenea, pe larg drepturile și libertățile cetățenilor, cărora le era de aici înainte garantată egalitatea în fața legii, libertatea deplină a conștiinței, a presei, a adunărilor publice, dreptul de asociere, inviolabilitatea domiciliului și a persoanei împotriva oricăror perchezitii și arestări arbitrale. Exercitarea acestor drepturi în timp, în ciuda încălcării lor ocazionale de către autorități, a adus un număr mai mare de persoane în procesul politic și, asigurând liberul schimb de idei, în special prin intermediul presei, a contribuit în mare măsură la formarea unei opinii publice democratice. [...]

Sistemul parlamentar instituit în 1866 diferea în unele privințe importante de cel asigurat prin Statutul lui (Alexandru Ioan) Cuza. [...] Legislativul bicameral prevăzut prin Statut a fost menținut, dar noul Senat era acum un organism ales, nu numit. [...] Legislativul a câștigat, de asemenea, dreptul de a [...] interpela miniștrii.”

(K. Hitchins, *România 1866 – 1947*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnitorul care a condus pe baza Statutului precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, un principiu de guvernare înscris în legea fundamentală. **2 puncte**
3. Menționați conducătorul politic și legea fundamentală promulgată de acesta în 1866, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Legislativ. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la drepturile și libertățile cetățenilor, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia statul român modern s-a consolidat prin participarea la relațiile internaționale de la începutul secolului al XX-lea. (Se puntează pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre politica promovată de România în perioada postbelică, având în vedere:

- menționarea câte unei acțiuni desfășurate în politica internă din perioada stalinismului, respectiv din perioada național-comunismului și precizarea unei asemănări între acestea;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat de România în cadrul „Războiul rece” și menționarea unei consecințe pentru statul român;
- menționarea unei cauze a înlăturării regimului politic din perioada național-comunismului;
- formularea unui punct de vedere referitor la practicile politice democratice din România în a doua jumătate a secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se puntează și utilizarea **limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, susținerea unui punct de vedere cu argumente istorice** (pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.